

UPA 2014/51

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Kommunini politikimi nunalu tamakkerlugu politikimi angutit arnullu naligiin-nerusumik sinniisoqalernissaat siumut isigaluni qanoq qulakkeerniarsinnaa-neripput pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallittoqarnissaanik siunnersuut. (Inatsisartunut ilaasorta Naaja H. Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit)

Tungavilersuut

1948-mi arnat taasisinnaatitaalerput. Ukiut 66-it maanna qaangiusimalerput. Siunnersuut akuerineqarmat naalackersuinikkut pissutsit pillugit arnat isummernissaat naalackersuinikkullu aalajangiisarnernut peqataasalernissaat akerliuffigineqarpoq. Ullumikkut inuit amerlanngillat taama eqqarsartartut.

Piffiit allanngornikuupput. Kisiannili arnat innuttaasut affarigaluaraatik taamaattoq naalackersuinikkut suliaasaqarfinni angutitulli suli sinniisuutitaqartiginngillat. Uanga imatut paasigaluarpara innuttaasut sinniiseqarluni innuttaasut oqartussaaqataaneritigut ersissasut. Pissaanerup agguataarneqarnerani naalackersuisuusussat tassaasariaqarput angutit arnullu, inuusuttut utoqqaallu aammalu inuit assigiinngitsunik misilittagaqartut. Taamaasilluta oqallinnerit naalackersuinikkut aalajangernernik naggaserneqartartut alakkaamanerunissaat qulakkiissavarput.

2013-imi Inatsisartunut qinersinermi ilaasortanngortut 35%-ii arnaapput (31-usunit aqqanillit). 2013-imi kommuninut qinersinermi ilaasortanngortut katillugit 31%-ii arnaapput (70-iusunit 22-t).

Kisianni kommunini ataasiakkaani angutit arnullu agguataarnerat assigiinngisitaar-torujussuuvoq. Kommune Kujallermi ilaasortanngortut 46%-ii (15-iusunit arfineq marluk) arnaapput. Qaasuitsup Kommuniani ilaasortanngortut 9%-ii (21-usunit marluk) arnaapput. Oeqqata Kommuniani ilaasortanngortut 33%-ii (15-iusunit tallimat) arnaap-put taavalu Kommuneqarfik Sermersuumi ilaasortanngortut 42%-ii (19-iusunit arfineq pingasut) arnaallutik. Taamaasilluni nunap immikkoortuini aamma assigiinngineqarpoq.

Innuttaasut angutininik arnanilluunniit taasinissaat politikerit soorunami aalajangigassa-rinngilaat. Kisianni naalackersuinikkut pissaaneqarnerup ilusilersugaanerani qanimut misissuataarneqartariaqartumik naligiinngineqartoq kisitsisit tikkuarpat. Arnat pissaa-neqarfiup qiterpiaani arnat inissisimasut ikinnerunerat eqqumaffiginngisatsinnik pissuteqarsimassaaq pissaanermut appakkaanniarnermi oqimaaqatigiinngittoqarneranik. Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut pisussaaffeqartugut innuttaasut kikkulluunniit inuiaqa-tigiinni peqataanissamat assigiimmik appakaateriarnissaannut qulakkeerinnittunik killi-liussanik suliaqassalluta.

Taamaammat qinnuigaassi arnanut naalackersuinikkut kajumillutik sulerusuttunut suut akornngutaasartut ersittut ersinngitsullu peersinnissaannut qanoq iliortoqarsinnaanersoq peqatigiilluta oqallisigissagipput.

Sunaana kigaaqutaasutut ittartoq? Angerlarsimaffimmi suliaasanik equngasumik agguataarineq? Nammineq sapinnginnermut qularneq? Arnanik pissaanilinnik kusagin-

ninnginneq imaluunniit taamaattunut pigiliutiinnakkanik isumaqarfiginninneq? Politikki arnat peqataaffigisassaattut pilerinarsarumallugu aamma qanoq iliorsinnaavugut?

Naalackersuinikkut sulinermi suleriaaseq atorneqartoq qimerloorlugu aallarierarfisatsialaasinnaavoq. Ilaquttat qimallugit ullorpassuarni sulisarneq, meeqqat aasussaa-galuarlugit ualikkut oqallitarnepassuit, taavalu meeqqat akorngutaanerarlugit nalingin-naasumik isumaliortarneq, tamakkuupput ilaqutariittut inuunermi pitsaanngitsunik atugassarititaasunik pilersitsisartut. Qinnuigaassi politikereit inuttulli allatut angajoqqaa-jusuunerat isumagalugu ullutsinni 2014-imi naalackersuinikkut sulinermi atugas-sarititaasut ullutsinnut naleqqunnerusut nutaaliaanerusullu pilersikkumallugit isummer-soqqullusi.

Oqallilluarnissatsinnik kissaappassi.